

Asia: VN/725/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoituksesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Nykyisten nivelvaiheen koulutusten yhdistäminen tutkintokoulutukseen valmentavaksi TUVA-koulutukseksi on tärkeä uudistus, joka voi onnistuessaan merkittävästi helpottaa nivelvaiheen koulutuksessa olevien opiskelijoiden siirtymistä toiselle asteelle ja työelämään ja samalla mahdollistaa nykyistä monipuolisempia ja yksilöllisempiä opintopolkuja. Uudistuksen voi myös odottaa ehkäisevän tehokkaasti nuorten aikuisten syrjäytymistä.

Onnistuessaan uudistus vahvistaa laadukkaan nivelvaiheen koulutuksen yhdenvertaista saavutettavuutta koko maassa ja parantaa koulutuksen alueellista tasa-arvoa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen onnistunut järjestäminen valtakunnallisesti ja alueellisesti edellyttää kuitenkin koulutuksen riittävää rahoittamista ja selkeää rahoitusjärjestelmää. Lakiesityksessä tavoitteena on säätää TUVA-koulutuksen rahoittamisesta, yhtenäistää eri toimijoiden TUVA-koulutuksen järjestämisestä saaman rahoituksen taso ja varmistaa riittävä rahoitus kyseisen koulutuksen järjestämiseen. Uudistus on tarkoitus toteuttaa kustannusneutraalisti, lukuun ottamatta lukiokoulutuksen järjestäjien määrärahalisäystä uudesta erityisen tuen järjestämistehtävästä.

Nykyisten nivelvaiheen koulutusten yksikköhintojen painotettuna keskiarvona muodostettu rahoitustaso (verrokkiyksikköhinta) toimii uudistuksen lähtökohtana ja saattaa osoittautua riittäväksi monipuolisen koulutuksen järjestämiseksi eri osissa maata. Uudistus parantaa lukiokoulutuksen järjestäjien TUVA-koulutuksen rahoitusta nykyiseen aikuisopiskelijoille tarjottavaan LUVA-koulutukseen verrattuna, minkä voi odottaa lisäävän koulutuksen järjestäjien halukkuutta järjestää koulutusta.

Huomattava kuitenkin on, että nivelvaiheen koulutuksissa oppimisen tuen, ohjauksen ja erityisopetuksen tarve voi olla oleellisesti suurempi kuin varsinaisessa toisen asteen koulutuksessa ja tuen tarpeen voi arvioida erityisesti korostuvan eri koulutuksen järjestäjien opiskelijalle tarjoamassa yksilöllisesti muodostuvassa ja rakenteeltaan varsin joustavassa TUVA-koulutuksessa.

Esityksen tavoitteena on myös selkeyttää TUVA-koulutuksen järjestämisperiaatteita ja se sisältää joitakin tarkennuksia TUVA-koulutuksesta annettuun lakiin tulkinallisten epäselvyyksien poistamiseksi.

Esitys on informatiivinen ja hyvin kirjoitettu. TUVA-lakiin esitetyt tarkennukset ja koulutuksen järjestämisluvaa koskevat täsmennykset ovat hyödyllisiä opetuksen ja koulutuksen järjestäjille valmisteltaessa uuden koulutuksen toimeenpanoa. Järjestämisperiaatteiden selkeyttäminen ja koulutuksen järjestäminen alueellisesti kattavan TUVA-koulutuksen verkoston kautta auttanevat osaltaan turvaamaan TUVA-koulutuksen valtakunnallisen ja alueellisen saavutettavuuden mm. oppivelvollisuuslain mukaan osoitettavien oppivelvollisten koulutuspaikkojen osalta.

Huomiot ehdotetusta rahoitusmallista

Pidämme esityksen ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen rahoittamisesta nykyisten kolmen erillisen rahoitusjärjestelmän puitteissa toimivana ratkaisuna. On järkevää, että rahoitus määräytyy sen mukaisesti, minkä koulutusmuodon järjestämisluvan yhteyteen TUVA-koulutuksen järjestämisluva on myönnetty. Rahoitustason yhtenäistämisen avulla voidaan varmistaa koulutuksen järjestäminen yhdenvertaisesti kaikkien eri koulutusmuotojen järjestämisluvan yhteydessä.

On odotettavissa, että TUVA-koulutusmuotojen rahoitukset eriytyvät toisistaan uudistuksen alkuvuosien jälkeen ja tästä syystä on hyvä, että kunkin rahoitusjärjestelmän mukaisia painokertoimia tarkastellaan opiskelijamäärien vakiinnuttua.

Huomiot perusopetuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

-

Huomiot lukiokoulutuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

Yksityiskoulujen Liitto pitää hyvänä lukiokoulutuksen järjestäjän TUVA-koulutukseen ehdotettua rahoitusmallia, joka vastaisi nykyisiä LUVA-koulutuksen rahoitusperiaatteita mutta tuottaisi koulutuksen järjestäjille erityisesti aikuisopiskelijoiden osalta merkittävästi paremman rahoitustason kuin nykyisessä maahanmuuttajille suunnatun lukiokoulutukseen valmistavassa LUVA-koulutuksessa, jossa aikuisopiskelijoiden alempi kerroin on perustunut aikuisille tarkoitetun koulutuksen pienempään opetustuntimäärään. Tämän voisi odottaa jatkossa parantavan nivelvaiheen koulutuksen järjestämisedellytyksiä maahanmuuttajataustaisille ja yleisemmin oppimisvalmiuksiansa vahvistamista tarvitseville opiskelijoille.

Kuten esityksessä todetaan, lukiokoulutuksen TUVA-koulutuksen opiskelijavolyymia on vaikea arvioida, koska se riippuu alueellisen järjestäjäverkon muodostumisesta. Luonnoksessa arvioidaan, että opiskelijamäärä ei kasvaisi merkittävästi. Pidämme kuitenkin mahdollisena, että lukiokoulutuksen TUVA-koulutus osoittautuu lakiesityksessä arvioitua suositummaksi, mm. sen LUVA-koulutusta selvästi laajemman koulutuksen kohderyhmän vuoksi ja koska TUVA-koulutusta voidaan myös käyttää laajemminkin sekä oppivelvollisten nuorten että aikuisten koulutusmuotona (oppivelvollisten ohjaaminen TUVA-koulutukseen viimesijaisena opiskelupaikkana).

Huomiot ammatillisen koulutuksen järjestäjän TUVA-koulutuksen rahoituksesta

-

Huomiot kuntien järjestämisoikeudesta

-

Huomiot muista TUVA-koulutuksen järjestämisestä ja järjestämislupaa koskevista muutosehdotuksista

-

Muut huomiot

-

Moisala Markku
Yksityiskoulujen Liitto ry